

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Bakalářská práce
ARCHITEKTURA A PROSTOR

Margarita Shabasheva

Plzeň 2018

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění
Studijní program Výtvarná umění
Studijní obor Multimediální design
Specializace Užitá fotografie

Bakalářská práce
ARCHITEKTURA A PROSTOR
Margarita Shabasheva

Vedoucí práce: MgA. Vojtěch Aubrecht

Katedra výtvarného umění

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Západočeská univerzita v Plzni

Plzeň 2018

Prohlašuji, že jsem práci vypracovala samostatně a užila jen uvedené prameny a literaturu.

Plzeň, duben 2018

.....

podpis autora

PODĚKOVÁNÍ:

Ráda bych poděkovala všem, kteří mi dopomohli ke vzniku bakalářské práce, především MgA. Vojtěchu Aubrechtovi, za vedení mé bakalářské práce, za veškerou pomoc, věcné rady a připomínky, stejně tak panu prof. Mgr. Štěpánu Grygarovi za jeho neméně cenné názory a to i ke všem pracím, které jsem za své studium vytvořila.

OBSAH

1 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE	1
2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY	3
CÍL PRÁCE	5
3 PROCES PŘÍPRAVY	6
PROCES TVORBY	7
4 POPIS DÍLA	8
TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKACE	9
PŘÍNOS PRO DANÝ OBOR	10
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	11
a) Knižní a periodická literatura	11
b) Internetové zdroje	12
RESUMÉ	13
SEZNAM PŘÍLOH	14

1. MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

Jako malá jsem spíše tíhla k hudbě a výtvarnému umění a nikdy by mě bývalo nenapadlo, že bych se v dospělosti mohla věnovat fotografování. Ale již po dokončení základní školy nebylo pochyb o tom, že právě obor fotografie je to, čím se chci zabývat. Přihlásila jsem se tedy na střední školu se zaměřením na studium reklamní fotografie. Vzhledem k tomu, že nepocházím z umělecké rodiny a nebyla jsem tedy vychovávána tímto směrem, pro mě začátky nebyly vůbec jednoduché.

Střední škola mě sice vybavila vynikajícími znalostmi a technickými dovednostmi, co se fotografování týče, ale po umělecké stránce jsem se nijak zvlášť nerozvíjela. Vynikala jsem především v nastavování studiových světel a ve výpočtech parametrů fotografie. V průběhu studia jsem získala pracovní místo v reklamní agentuře, kde mým hlavním úkolem bylo vypracovat zadanou objednávku dle představ zákazníka. Důležitým aspektem této práce byl algoritmus a přesně daný postup, kvůli čemuž jsem nemohla popustit uzdu své tvořivosti. Tato pracovní zkušenost mě přesvědčila o tom, že se fotografii budu věnovat i nadále a že bych ráda své znalosti a dovednosti prohlubovala prostřednictvím dalšího studia, při němž bych se ráda zaměřila právě na uměleckou stránku fotografie.

Vzhledem k tomu, že v Rusku neexistuje vysoká škola s oborem fotografie, jsem se po obhájení diplomu na střední škole rozhodla odcestovat do České republiky a přihlásit se na Fakultu designu a umění Ladislava Sutnara.

Byla jsem si vědoma odlišností v pojetí studia fotografie v Moskvě, kde se vyučování zaměřuje na reklamní fotografii, a v České republice, kde se výuka naopak zaměřuje na fotografii uměleckou. Při přijímacím řízení na Fakultu designu a umění Ladislava Sutnara tedy mým hlavním úkolem bylo oprostít se od postupu, na který jsem byla zvyklá ze střední školy. Po úspěšném složení přijímacích zkoušek jsem byla srozuměna s faktem, že bude nevyhnutelně nutné vrátit se na začátek mé cesty a naučit se nahlížet na fotografii jiným způsobem. Jedním z mých cílů bylo osvojit si promítat do fotografií mé pocity a tedy i sebe samou. Po dokončení této bakalářské práce mohu s jistotou říci, že jsem svého cíle dosáhla a jsem nesmírně vděčná za příležitost ke studiu, která se mi naskytla.

2. TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY

Výběr správného tématu pro mě byl velice důležitý, a proto jsem nad ním začala přemýšlet v průběhu druhého ročníku. Již v té době můj zájem směřoval k portrétu a studiové fotografii a vzhledem k tomu, že tento zájem přetrval, nebylo pochyb o volbě daného tématu bakalářské práce.

Dalším podstatným impulsem pro volbu tématu se stal můj studijní pobyt v Athénách. Byla jsem okouzlena tamější architekturou a začala jsem se o ni více zajímat a seznamovat se s tvorbou fotografů architektury jako například: Lewis Baltz, Gabriele Basilico. Díky atmosféře tohoto nádherného města se mi konečně podařilo podívat se na obraz jiným způsobem a vystoupit tak z rámce.

Byla jsem natolik zainteresována, že jsem se neustále chtěla dozvědět více a to nejen o budovách, ale i o jejich částech, tvarech, světle, stínech a především o tom, jak budovy „spolupracují“ s okolím. Opuštěné domy, obchody i restaurace kontrastovaly s energickým životem kolem Athén, což všemu dodávalo zvláštní rys. Athény byly tím ideálním místem pro zpracování mé bakalářské práce, protože jsem v nich našla přesně to, co jsem hledala.

Po návratu ze studijního pobytu jsem začala pracovat na návrhu mé bakalářské práce a po společné konzultaci s prof. Mgr. Štěpánem Grygarem a MgA. Vojtěchem Aubrechtem jsme se shodli, že nejvhodnějším tématem, vzhledem k mé dosavadní tvorbě, bude ARCHITEKTURA A PROSTOR.

S tímto žánrem jsem se dostala do kontaktu poprvé a to bylo dalším důvodem, proč jsem se zaměřila právě na toto téma.

CÍL PRÁCE

Název mé bakalářské práce je ARCHITEKTURA A PROSTOR. Hlavním cílem této práce bylo znázornit, že architektura není pouhým algoritmem akcí a pravidel, ale též smyslem pro prostor. Stavbu je důležité pochopit a nechat na sebe působit dojmy, které v nás vyvolává. Pokusila jsem se o zprostředkování atmosféry „mrtvých“ míst a přenesení mých dojmů z architektury tohoto města na pozorovatele. Budovy jsou staré a přestože vypadají nefunkční, stále jsou. Jednotlivé fotografie mají znázornit atmosféru určitého místa, jako je např. škola, stadion nebo jen opuštěný objekt.

Cílem nebylo vytvoření zcela technicky správných fotografií, ale naopak jsem se chtěla pokusit proniknout hlouběji a zdokumentovat město přesně tak, jak na mě působilo.

3. PROCES PŘÍPRAVY

V době, kdy už bylo jasné, na co se zaměřím v bakalářské práci, jsem si ale byla vědoma toho, že fotografií, které jsem pořídila v průběhu studijního pobytu v Athénách, nebude dostatek. Mým úkolem bylo rozhodnout se, zdali se zaměřím pouze na řeckou architekturu, a nebo zda-li budu zpracovávat téma architektury a prostoru bez ohledu na umístění. Řecká architektura ve mně zanechala hluboké stopy, a proto jsem se rozhodla, že se zaměřím na konkrétní architekturu a to právě na řeckou. Bylo mi jasné, že finální koncept práce se nebude stoprocentně shodovat s prvotním očekáváním, ale již na počátku jsem měla jasno v tom, že série by měla obsahovat minimálně dvanáct snímků.

Co se samotného fotografování těchto objektů týče, byl proces přípravy velice obtížný. Pro koncept „mrtvého“ města bylo důležité zachytit celou sérii fotografií ve stejném světle, bylo tedy velice obtížné správné načasování.

Dalším problémem bylo užití stativu. Z povahy objektu se totiž jedná o statické fotografování. Objekty, které jsem se rozhodla zdokumentovat, byly většinou nepřístupné, a proto se stativ často užít nedal.

PROCES TVORBY

Proces tvorby mé bakalářské práce pomyslně začal ještě dříve, než jsem si tématem byla jistá.

Tvorba spočívala v objevování staveb, jejich obcházení, lezení přes různé překážky a v pokusech dostat se do oplocených objektů, protože důležité bylo vyfotit daný objekt ze všech možných úhlů, byla to totiž možná první a poslední příležitost k pořízení fotografie. Kouzlo okamžiku nejde zopakovat ani ho ničím nahradit.

Někdy jsem se dostala do obtížných situací z důvodu nepříznivého počasí. Objekt byl přesně takový, jaký jsem si ho představovala, ale světlo bylo velmi kontrastní. Pokud byl kontrast přílišný, často jsem musela dlouho čekat na ten správný okamžik, kdy mi počasí bude přát. Častokrát to ovšem nebylo možné a v takových případech mi nezbylo nic jiného, než fotografii mírně přiblížit ideálu pomocí Adobe Photoshop CS6.

Stávalo se mi, že různé stavby ve výsledku na fotografiích působily stejně. Myslím si, že chyba byla v tom, že jsem se až příliš upnula na vydařené pokusy. Na tomto základě jsem se pokoušela i odlišný objekt zachytit podobným způsobem. Tímto jsem často přišla o možnost pořídit rozmanité snímky.

Každý den, když jsem si prohlížela pořízenou práci a pokoušela se o výběr těch nejlepších fotografií, jsem byla neuvěřitelně nadšená z toho, že se mi dařilo oprostít se od technické dokonalosti, které jsem byla učena na střední škole a že konečně dokážu vyfotografovat přesně to, co cítím. A to bylo přesně to, čehož jsem chtěla dlouhou dobu dosáhnout.

4. POPIS DÍLA

Má bakalářská práce sestává ze dvou částí. První část práce je složena ze série dvanácti fotografií jakožto výstavního souboru. Tyto jsem rozdělila do tří skupin po čtyřech fotografiích tak, aby každá ze skupin byla schopna sama o sobě působit jako komplexní série. Čtyři fotografie jsou vytisknuty ve formátu 60x75 a zbylých osm fotografií ve formátu 30x45. Druhou částí je prezentační portfolio v knižní podobě se třiceti pracovními variantami.

TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKACE

Fotografovala jsem digitálním zrcadlovým fotoaparátem Canon EOS 600D a objektiv VOIGTLANDER 20mm\F3.5. Kvůli užití ultra širokoúhlého objektivu jsem si musela dávat pozor na vzdálenost, ze které jsem fotografovala, aby nedocházelo ke zkreslování.

Veškeré fotografie vznikaly za denního světla, díky čemuž mají svůj specifický charakter. Pro retuš, vyhlazení veškerých nedokonalostí a pro finální verzi fotografií jsem užívala program Adobe Photoshop CS6. Pro sazbu knihy jsem využila Adobe Indesign.

PŘÍNOS PRO DANÝ OBOR

Asi nejsem jediná, jestli napíšu jak je těžké najít přínosnost v tom, co člověk vytvořil. Nicméně, v dané práci, přínosem je příklad toho jak lidská činnost může být sebedestruktivní.

Na začátku, chci upozornit na to, že mým úkolem nebylo ukázat moderní krásu antické metropole ale představit sporadické urbanistické jevy, které se vyskytují všude, kam vstoupila lidská noha. Nebudu a nechci posuzovat hospodářské schopnosti Řeků ale chci jen upozornit na to, co se může stát, v momentě, když se člověk přestane vážit toho Kdo je, Kde je a co obnáší jeho existence. Na všech fotografiích jsou zobrazeny objekty, které lidská ruka vytvořila a ta stejná ruka je definitivně zničila či remodelovala do stavu, v kterém nyní plní svou neúčelovou sekundární funkci.

Práce na této téma mi byla velkým přínosem. Možným přínosem mé práce pro daný obor je to že poprvé v životě jsem tak dlouho a tak důkladně přemýšlela nad jedním tématem. Všechni svou energii a čas venovala jenom tomu projektu který zůstal pro mě prioritou v průběhu celého roku. Asi nebudu ojedinělým případem, jestliže zde napíšu, jak je těžké a komplikované hledání konkrétní přínosti tím, co člověk tvoří. Celý let jsem se zklamala a nevěděla která je ta fotografie moje a s kterou cítím lip. Určitě komerční fotografie a její «zprávnost» je to důležitá věc ale nic se nedá srovnat s pocitem když opravdu miluješ to co fotíš, jak to fotíš, a co z toho na konci máš. Je to to kouzlo který není každý vidí ve fotografii. Myslím si a doufám, že touto prací přináším hlavně částečně pro mne samotnou.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

a) Knižní a periodická literatura:

1. RUŽIČKA, Drahomír Josef. Moderní piktoralismus D. J. Růžičky. Praha: Galerie hl. města Prahy 1991. ISBN 0-912964-41-3
2. GURSKY, Andreas. Architecture. Hardcover, 2008. ISBN 978-3-7757-2177-6
3. BECHER, Bernd and Hilla. Basic Forms. Te Neues, 1999.
4. STRUTH, Thomas. Photographs 1978 - 2009. The Monacelli Press, 2010.
5. SUGIMOTO, Hiroshi. Architecture. D.A.P./Museum of Contemporary Art, Chicago; First Edition (US) First Printing edition (March 2, 2003). ISBN 9781891024542
6. BALTZ, Lewis. Kniha. Steidl (April 25, 2017). ISBN: 3958292798
7. BARBIERI, Olivo. IMAGES 1978-2014. Marsilio Editori, 2016. ISBN: 9788831721929

8. ALINARI, Fratelli. Photographers in Florence. Alinari 24 Ore, 2005. ISBN10: 8872924367.

9. HAUSBERG, A., SIMONS, A. Architectural Photography, Construction and design manual. DOM Publishers; Tra edition, 2012. ISBN 978-3-86922-194-6

10. SCHULZ, Adrian. Architectural Photography, Composition, Capture and Digital Image Processing. Rocky Nook; 3rd Revised edition edition, 2015. ISBN10: 1937538761

b) Internetové zdroje:

1. <https://arzamas.academy/mag/385-rodchenko>
2. <http://www.bmiaa.com/gabriele-basilico-architecture-and-city-photographs-from-the-collections-of-maxxi/>
3. <http://homepage.architekturphotos.de/>
4. <http://www.olivobarbieri.it/index.html>

RESUMÉ

Данная серия фотографий выполнена на тему «Архитектура и пространство». В своей работе я постаралась не просто запечатлеть своеобразность архитектуры, а передать глубину атмосферы города и его жизни.

Афины славятся огромнейшей историей, но в настоящий момент эта красивая история может скрывать в себе осадок нищеты. Не обязательно уезжать далеко из города, чтобы найти пару заброшенных фасадов, достаточно прогуляться по центру. Огромное количество брошенных и недостроенных зданий, такие как: школы, бизнес центры, развлекательные учреждения со своей грустной историей. Самой основной задачей для меня было, передать ощущения присутствия смотря на фотографии, ведь, вокруг всех этих зданий, изображенных на моих снимках, кипит жизнь.

И помните, «мы в ответе за тех, кого приручили»: Антуан де Сент-Экзюпери, «Маленький принц».

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 - Fotograf Lewis Baltz.

Příloha 2 - Fotograf Lewis Baltz.

Příloha 3 - Inspirace Lewis Baltz.

Příloha 4 - Fotograf Gabriele Basilico.

Příloha 5 - Fotograf Gabriele Basilico.

Příloha 6 - Inspirace Gabriele Basilico.

Příloha 7 - Inspirace Gabriele Basilico.

Příloha 8 - Jeden z oplocených objektů.

Příloha 9 - Jeden z oplocených objektů.

Příloha 10 - Jeden z oplocených objektů.

Příloha 11 - Příklad velkého kontrastu ve fotografii.

Příloha 12 - Hledání spojení mezi architekturou a prostorem.

Příloha 13 – Hledání úhlu pohledu.

Příloha 14 – Hledání úhlu pohledu.

Příloha 15 - Vyhlazení veškerých nedokonalostí v programu Adobe Photoshop CS6.

Příloha 1 - Fotograf Lewis Baltz.

Příloha 2 - Fotograf Lewis Baltz.

Příloha 3 – Inspirace Lewis Baltz.

Příloha 4 - Fotograf Gabriele Basilico.

Příloha 5 - Fotograf Gabriele Basilico.

Příloha 6 - Inspirace Gabriele Basilico.

Příloha 7 - Inspirace Gabriele Basilico.

Příloha 8 - Jeden z oplocených objektů.

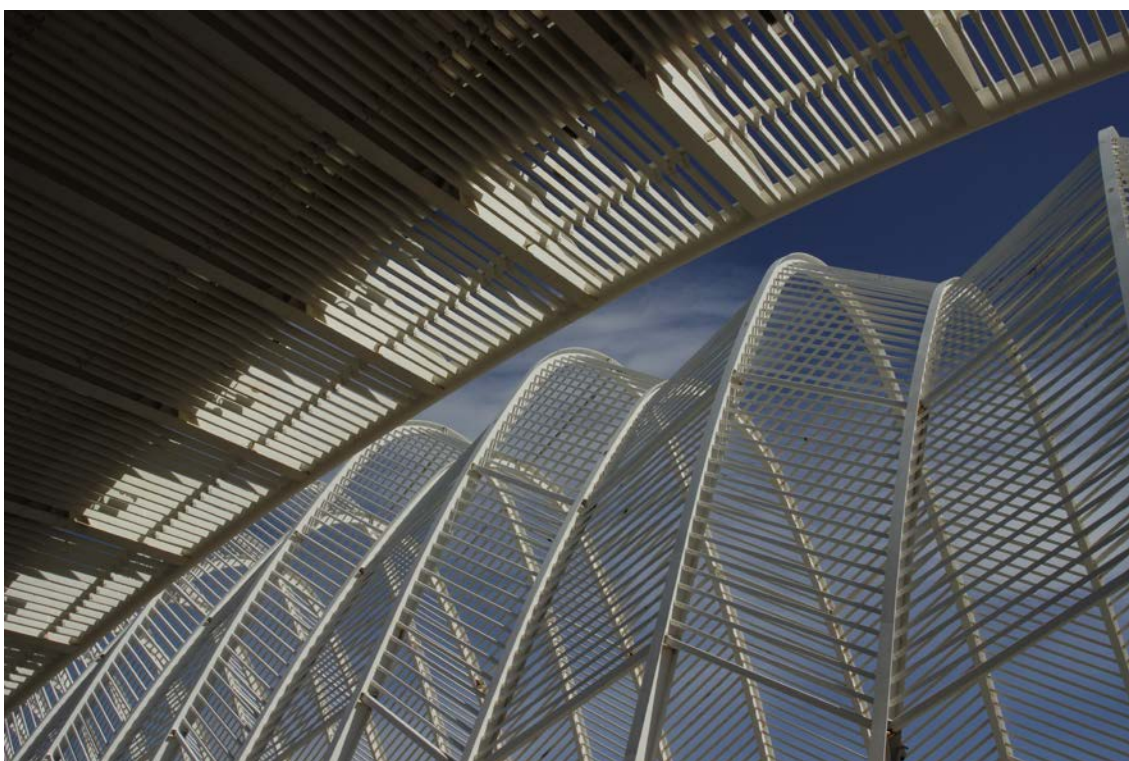
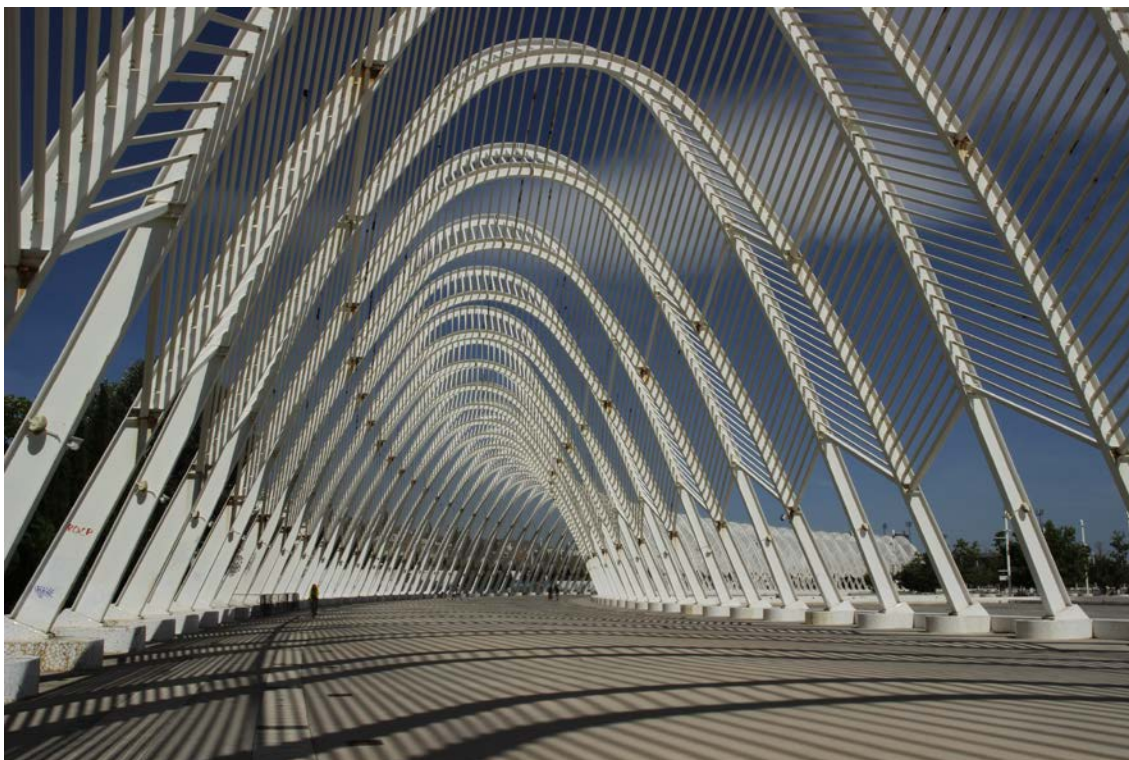
Příloha 9 - Jeden z oplocených objektů.

Příloha 10 - Jeden z oplocených objektů.

Příloha 11 - Příklad velkého kontrastu ve fotografii.

Příloha 12 - Hledání spojení mezi architekturou a prostorem.

Příloha 13 – Hledání úhlu pohledu.

Příloha 14 – Hledání úhlu pohledu.

Příloha 15 - Vyhlazení veškerých nedokonalostí v programu Adobe Photoshop CS6.

